

43. JÍDLO a VAŘENÍ Hand-Out

PODSTATNÁ JMÉNA

Generell: das Brot (chléb), das Fleisch (maso), der Käse (sýr), die Wurst (párek), Nudeln (těstoviny), der Knödel (knedlík), der Riesen hunger (obří hlad, der Riese je obr), der Esstisch (jídelní stůl), das Mittagessen (oběd), die Bäckerei (pekárna), die Speisekarte (jídelní lístek), der Löffel (lžička), kochen (vařit), braten (smažit), backen (péct), das Rührei (míchaná vajíčka, rühren je míchat, das Ei je vejce), Currywurst mit Pommes, der Schinken (šunka)

Gerichte:

Bayerisches Schweinebraten mit Knödeln und Krautsalat

das Spiegelei

das Wienerschnitzel

Populäre Gebäcke:

Berliner

Marmorkuchen

Kuchen

Gemüsesorten

Tomaten (rajčata), Gurken (okurky), Zwiebeln (cibule), Knoblauch (česnek), Kartoffeln (brambory), Pilze (houby), Erbsen (hrášek), Linsen (čočka),

Obstsorten

Äpfel (jablka), Erdbeeren (jahody), Birnen (hrušky), Kirschen (třešně), Aprikosen (meruňky), Zitronen, Bananen

Die Küche: der Tisch (stůl), der Topf (hrnec), der Teller (talíř) der Herd (sporák), der Ofen (trouba), das Messer (nůž), die Spülmaschine (myčka), das Waschbecken (dřez, umyvadlo), die Mikrowelle, der Kühlschrank (lednička)

Milchprodukte: die Butter (máslo), das Ei (vajíčko), die Milch (mléko), das Quark (tvaroh), die Sahne (smetana), das Eis (zmrzlina)

SLOVESA: kochen (vařit), backen (smažit), umrühren (zamíchat), grillen, bestellen (objednat), verkaufen und einkaufen (prodávat a nakupovat), essen und aufessen (jíst a sníst)

in der Pfanne braten

frühstücken

eine Pizza bestellen

PŘÍDAVNÁ JMÉNA: frisch (čerstvý), knusprig (křupavý), lecker (chutný), scharf (ostrý), hausgemacht (domací), gut gewürzt (dobře okořeněný), süß (sladký), fruchtbar (plodný)

knusprig

scharf

lecker

REDEWENDUNGEN:

Tomaten auf Augen haben.

Über verschüttete Milch weinen

Was sind die letzten Worte einer Forelle? Alles in Butter. (Alles in Butter je německá fráze, která se snaží říct, že je všechno v pohodě)

FRÁZE

Hast du heute schon etwas gegessen?

Was isst du am liebsten?

Sie isst kein Fleisch.

Ich gehe einkaufen.

Ich liebe italienische Küche,

Das Abendessen haben wir normalerweise gegen 20 Uhr.

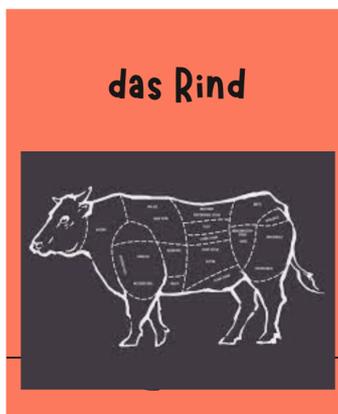
Wer hat mir den Kuchen weggegessen. Das letzte Stück war doch für mich.

Ich will nicht kochen. Ich bestelle lieber eine Pizza.

Das perfekte Steak braten - Schritt für Schritt.

AM TISCH SITZEN (sedět u stolu).

43c. JÍDLA a VAŘENÍ rozšířená slovní zásoba

→ TOP PODSTATNÁ JMÉNA

das Frühstück (snídaně), das Mittagessen (oběd), das Abendessen (večeře), das Esszimmer (jídelna), die Nahrung (potrava), die Nahrungskette (potravní řetězec: die Kette je řetěz), die Ernährung (výživa), das Gewürz (koření), das Spiegelei (volské oko, der Spiegel je jinak zrcadlo), das Rührei (míchaná vajíčka, rühren je míchat), der Teig (těsto), der Verkäufer, die Verkäuferin, das Lebensmittel (potravina), der Einkaufswagen (nákupní vozík), das Kochfeld (plotna), die Liste (seznam), das Schneidebrett (prkno na krájení), das Brot (chleba), das Fleisch (maso), der Käse (sýr), die Wurst (párek), der Kuchen (buchta), der Fisch (ryba), Nudeln (těstoviny), der Knödel (knedlík), der Kloß (knedlík), der Braten (pečeně), die Brühe (vývar), die Speisekarte (jídelní lístek), der Honig (med), das Rindfleisch (hovězí maso), das Schweinefleisch, das Hähnchen (kuřecí maso), das Hackfleisch, das Lamm (das Schweigen der Lämmer neboli Mlčení jehňátek), der Gang (chod), die Frucht (plod), der Pfeffer (pepř), das Salz (sůl), der Kümmel (kmín), das Pulver (prášek), die Diät

→ TRADIČNÍ JÍDLA

die Fischsuppe

das Rührei

die Bratwurst
im Brötchen

die Currywurst mit
Pommes

der Kartoffelsalat

die Linsensuppe

→ Gemüsesorten

Karotten (mrkve), Tomaten (rajčata), Gurken (okurky), Paprika (vyslovujeme: paprikcha), die Zwiebel (ta cibule), der Knoblauch (ten jeden česnek), Kartoffeln (brambory, kartofle), der Spinat (špenát), der Brokkoli, der Blumenkohl (květák), die Aubergine (lilek, vyslovujeme dí óberžíne), Zucchini, Rote Beete (řervená řepa), Sellerie (celer), Pilze (houby, der Pilz je houba), der Grünkohl (kapusta), der Spargel (chřest), Erbsen (hrášek), der Mais (kukuřice), Radieschen (ředkvičky), der Lauch (pórek), Süßkartoffeln (sladké brambory), Bohnen (fazole), Linsen (čočka), Petersilie (petržel)

→ Obstsorten

Äpfel (jablka, der Apfel je jablko), Bananen (die Banane je banán), Orangen, Erdbeeren (jahody), Trauben (hrozny), Ananas, Kiwis, Birnen (hrušky, die Birne je hruška), Himbeeren (maliny), Kirschen (třešně, die Kirsche je třešeň - neplést s die Kirche, to je kostel), Pfirsiche

(broskve), Aprikosen (meruňky), Zitronen, Avocados, Feigen (fíky), Pflaumen (švestky), Mirabellen, Mandarinen, Clementinen, Nektarinen, Stachelbeeren, Johannisbeeren (rybíz), Heidelbeeren + Blaubeeren (borůvky, obě označení jsou správná), Brombeeren (ostružiny)

→ die Küche

der Tisch (stůl), der Löffel (lžička), der Topf (hrnec), der Teller (talíř), der Herd (sporák), der Ofen (trouba), das Messer (nůž), die Tasse (hrnek), die Gabel (je vidlička, vyslovujeme Gábl, ne kábl...das Kabel je totiž kabel), die Serviette (ubrousek), die Spülmaschine (myčka), das Wischtuch (utěrka, hadr - a nebo prostě jenom das Tuch), der Wasserhahn (vodovodní kohoutek), das Leitungswasser (voda z kohoutku), das Waschbecken (umyvadlo, dřez), die Mikrowelle, Kühl- und Gefrierschrank, die Zange, Holz-Kochlöffel, Schöpflöffel/Schöpfkelle/Kelle (vše označení pro naběračku), die Kerze (svíčka), das Besteck (příbor)

→ Milchprodukte

die Butter (máslo), der Käse (sýr), das Ei (jedno vejce, die Eier je množné číslo), der Schinken (šunka), die Milch (mléko: die Vollmilch je plnotučné, fettarme Milch je odtučněné), der Joghurt (griechischer Joghurt), das Quark (tvářoh), die Sahne (smetana), die Schlagsahne (šlehačka, schlagen znamená bít), das Eis (zmrzlina), der Fetakäse (balkánský sýr)

der Teller

Erdbeeren

der Pilz, die Pilze

Himbeeren

der (Koch) Topf

das Eis

→ TOP SLOVESA

frühstücken (snídat), essen (jíst), aufessen (sníst), einladen (pozvat), schlucken (hltat), füttern (krmit, futrovat), fressen (žrát), braten (smažit), kochen (vařit), backen (péct), umrühren (zamíchat), wenden (otočit), grillen, verderben (zkažit, die Suppe ist verdorben - ta polévka je zkažená), schneiden (krájet), einfrieren (zamrazit), auftauen (rozmrazit), würzen (kořenit), Pilze sammeln (sbírat houby), abnehmen, zunehmen

→ TOP PŘÍDAVNÁ JMÉNA

frisch (čerstvý), köstlich (výtečný), salzig (slaný), knusprig (křupavý), lecker (chutný), scharf (ostrý), mild (jemný), hausgemacht (domácí), gewürzt (okořeněný), erfrischend (osvěžující), leicht (lehký), süß (sladký), gefüllt (plněný), sauber (čistý), aufgeräumt (uklizený), essbar (poživatelný)

backen

aufgeräumt

schneiden

einfrieren

rühren

hausgemacht

→ ZAJÍMAVOSTI

- **Einladen AUF vs ZU?**

V němčině máme dvě možnosti, jak říct POZVAT NA. Na výběr máme totiž z dvou předložek. AUF a ZU. AUF běžně použijeme při zvaní na nějaký drink. "Kann ich dich auf ein Glas Wein einladen?" Mohu tě pozvat na sklenku vína?

Einladen + zu použijeme běžně v případě, kdy zveme na nějakou party. "Ich möchte dich zu meiner Party einladen." Chtěl bych tě pozvat na mou party.

Po křížovém rozhovoru rodilých Němců se zdá, že hovorová němčina toleruje obě předložky v obou případech. Je to tedy jedno, jestli použijete AUF nebo ZU, i když výše zmíněné příklady patří k těm nejčastějším.

- **der Koch nebo der Kocher?**

I když němčina často využívá při vytváření profesí příponu -ER (die Mauer = zeď, der Mauerer = zedník; mitarbeiten = spolupracovat, der Mitarbeiter = spolupracovník) nesmíme se v případě slovesa KOCHEN (vařit) nechat zmást.

der Kocher je totiž vaříč a der Koch je kuchař. A co bude der Wasserkocher, neboli vaříč vody? Ano, rychlovarná konvice.

- **das Gericht**

Das Gericht znamená v němčině jak POKRM, tak SOUD. Nápadně připomíná i český výraz ZRYCHTOVAT SE.

- **Podobnost mezi češtinou a němčinou**

Futtern = krmit (futrovat, nafutrovat se), die Gabel = vidlička (gáblovat, gáblík), der Schluck (hlt, šluk), der Feinschmecker (fajšmekr, doslova jemnochutnač), der Stammgast (der Stamm je kmen, der Gast je host)

- **Jak popřát dobrou chuť?**

Guten Appetit, Lass es dir schmecken, Mahlzeit, Guten Hunger.

- **Regionální rozdíly v označeních potravin**

– *Kraut und Kohl?*

Oboje znamená zelí. In Süddeutschland heißt es meist „Kraut“, während die Norddeutschen eher von „Kohl“ sprechen.

– *Knödel und Klöße*

In Nord- und Westdeutschland sagt man Kloß, im Rest der Republik sowie in Österreich und Südtirol werden sie Knödel genannt.

– *Brötchen und Semmel*

Die häufigste Bezeichnung in Deutschland ist Brötchen. Semmel sagt man eigentlich nur in Bayern und manchen Teilen von Thüringen und Sachsen. Die Schwaben und Badener hingegen nennen das Brötchen liebevoll Weckle.

- **der Marmorkuchen**

der Marmorkuchen, tedy doslova mramorová buchta, je označení pro bábovku. Der Marmor je mramor. A je pravda, že kakaová struktura uvnitř bábovky mramor připomíná.

- **Zelenina s přesahem**

-*Linsen* je čočka. A jedna čočka je die Linse. A stejně jako v češtině takto můžeme označit důležitou část fotoaparátu. Tedy čočku. Die Linse.

-*Žárovka* se díky svému tvaru německy řekne doslova "zařící hruška". Die Glühbirne.

-*Štastná houba*. Když má někdo štěstí, řeknou Němci často: "Du Glückspilz!" nebo "Du bist ein Glückspilz." Tedy doslova ty štastná houbo.

→ REDEWENDUNGEN

Tomaten auf Augen haben. Mít rajčata na očích. (nevidět, být k něčemu slepý)

Fressen aus der Hand. Žrát (někomu) z ruky.

Über verschüttete Milch weinen. Plakat nad rozlitym mlékem.

Man ist, was man isst. Člověk je to, co jí.

Weder Fisch noch Fleisch. Ani maso, ani ryba. Něco na český zúšob: Aby se vlk nažral a koza zůstala celá. Wenn eine Entscheidung so ist, dass sie eigentlich gar nichts verändert.

Es kostet nur einen Apfel und ein Ei. Jinými slovy (in anderen Wörtern): Es ist sehr billig.

→ FRÁZE

Hast du heute schon etwas gegessen?

Was isst du am liebsten?

Essen Sie lieber Fleisch oder Fisch?

Das Kind muss noch lernen, mit Messer und Gabel zu essen.

Als Studenten haben wir in der Mensa gegessen.

Mittags esse ich zu Hause.

Das Abendessen haben wir normalerweise gegen 20 Uhr.

Danke, ich bin satt. Ich habe genug gegessen

Ich habe den ganzen Teller leer gegessen.

Wer hat mir den Kuchen weggegessen? Das letzte Stück war doch für mich.

Der arme Mann hat sich schon lange nicht mehr sattgegessen.

Zum Frühstück esse ich zwei Brötchen mit Marmelade und Käse.

Zum Frühstück esse ich (ein) Brötchen mit Honig und Marmelade.

Ich will nicht kochen. Ich bestelle lieber eine Pizza.

Kannst du die Ommelette in der Pfanne wenden?

Schmeckt köstlich. Chutná výtečně.

Ich habe viel zugenommen. Ich muss abnehmen.